

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

โครงการสำรวจ Report Card on Physical Activity for Children and Youth

หลักการและความสำคัญของโครงการ

เด็กและเยาวชนวัย 6-17 ปี เป็นช่วงที่มีพัฒนาการทางด้านร่างกายพร้อมๆ กับพัฒนาการทางด้านสมอง ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของศักยภาพของการเรียนรู้ของผู้เรียน แต่สิ่งที่พบจากการสำรวจคือเด็กไทยมีพฤติกรรม sedentary ถึงวันละ 14 ชั่วโมง (สสส.: 2553) กิจกรรมทางกายในระดับปานกลางถึงหนักมีไม่ถึงวันละ 60 นาที ตามข้อเสนอของ Global Recommendation for PA และพบว่าเด็กวัย 6-11 ปีมีภาวะอ้วนมากที่สุด (สสส.: 2553)

เนื่องจากปัญหาดังกล่าวไม่ได้เกิดเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น ดังนั้นศูนย์วิจัย Health Active Living and Obesity Research Canada และ Active Health Kids Canada (AHKC) โดย Prof. Dr. Mark Temblay ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยนี้จึงคิดริเริ่มสำรวจและสังเคราะห์ข้อมูลการมีกิจกรรมทางกายของเด็กและเยาวชนของประเทศแคนาดาปี 20054 ภายได้ชื่อโครงการ **Report Card on Physical Activity for Children and Youth** ตามตัวชี้วัด 9 ด้าน และข้อมูลที่ได้จากโครงการวิจัยนี้ส่งผลให้เกิดพลังขับเคลื่อนในเชิงนโยบายและปฏิบัติการเพื่อการส่งเสริมกิจกรรมทางกายสำหรับเด็กและเยาวชนในประเทศแคนาดาอย่างมากในเวลาต่อมา เนื่องจากการสำรวจครอบคลุมทุกมิติของการดำเนินวิถีชีวิต สอดคล้องกับบริบทและสภาพความเป็นจริงของสังคมแคนาดา

ต่อมาโครงการวิจัย Report card นี้ได้นำไปดำเนินการสำรวจในอีก 15 ประเทศและร่วมนำเสนอบนเวทีประชุมวิชาการด้านกิจกรรมทางกายเมื่อปี 2014 ที่เมืองโตรอนโต แคนาดา จากนั้นประเทศไทยโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ(สสส)จึงรับโครงการนี้มาดำเนินการในประเทศไทย และในการประชุมวิชาการด้านกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพระดับสากล ปี 2016 (ISPAH2016) ในประเทศไทย จะมีประเทศที่ดำเนินการสำรวจกิจกรรมทางกายของเด็กตามแนวทางโครงการ Report card กว่า 50 ประเทศจะมาร่วมนำเสนอและแลกเปลี่ยนผลการวิจัยนี้ร่วมกัน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1) สำรวจ วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลด้านกิจกรรมทางกายของเด็กและเยาวชนไทย
- 2) เปรียบเทียบสถานการณ์ด้านกิจกรรมทางกายของเด็กและเยาวชนไทยในระดับสากล
- 3) ใช้ข้อมูลการสำรวจกิจกรรมทางกายของเด็กและเยาวชนเพื่อขับเคลื่อนผลักดันนโยบายระดับประเทศ

การดำเนินงานของโครงการ

3.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ระยะในเวลา 2 ปี

- **ระยะที่ 1** ระยะศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์การมีกิจกรรมทางกายของเด็กและเยาวชนไทย

มีระยะเวลาในการดำเนินการ 1 ปี (มีนาคม 2558 – กุมภาพันธ์ 2559)

- **ระยะที่ 2** ระยะขับเคลื่อน ผลักดันยุทธศาสตร์และสนับสนุนการเคลื่อนไหวด้านกิจกรรมทางกาย

สำหรับเด็กและเยาวชนไทยร่วมกับองค์กรระดับสากล มีระยะเวลาดำเนินการ 1 ปี (มีนาคม 2559 – กุมภาพันธ์ 2560)

3.2 ขอบเขตการดำเนินงาน โครงสร้างการดำเนินงานจะแบ่งออกเป็น ผู้ประสานงานโครงการ นักวิจัยหลัก นักวิจัยร่วมและนักวิจัยระดับภูมิภาคที่แบ่งตามพื้นที่การสำรวจ 9 ภูมิภาค ได้แก่

4) ภาคเหนือตอนบน	6) ภาคตะวันตก
5) ภาคเหนือตอนล่าง	7) ภาคใต้ตอนบน
6) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน	8) ภาคใต้ตอนล่าง
7) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง	9) ภาคกลาง
8) ภาคตะวันออก	10) กรุงเทพมหานคร

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนระดับอายุ 6-17 ปีทั่วประเทศ

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนจำนวน 17,000 คน (จาก 348 รร. ใน 28 จ. จาก 9 ภูมิภาคและกทม.)

3.4 ขอบเขตเนื้อหา การวิจัยนี้จะวิเคราะห์การมีกิจกรรมทางกายของเด็กและเยาวชนไทยตามตัวชี้วัด 9 ด้าน ดังนี้

1) กิจกรรมทางกายโดยรวม	6) การสนับสนุนจากครอบครัวและเพื่อน
2) การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการแข่งขันกีฬา	7) กิจกรรมทางกายในโรงเรียน
3) การเล่นที่ต้องออกแรง (Active Play)	8) ยุทธศาสตร์และการลงทุนของภาครัฐ
4) พฤติกรรมเนือยนิ่ง (Sedentary Behavior)	9) กิจกรรมทางกายในชุมชนและสิ่งแวดล้อม
5) การเดินทางที่ต้องใช้แรงกาย	ที่เอื้อให้เกิดการมีกิจกรรมทางกาย

ผลกระทบทางบวกต่อสังคม

ผลสำรวจที่ได้จากโครงการนี้ จะทำให้ทราบสถานการณ์การมีกิจกรรมทางกาย และ พฤติกรรมเนือยนิ่งของเด็กและเยาวชนไทย พร้อมๆกับผลการเปรียบเทียบกับนานาชาติ ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นความสำคัญของการกำหนดยุทธศาสตร์และมาตรการที่จำเป็นต่อการส่งเสริมการมีกิจกรรมทางกายสำหรับเด็กและเยาวชนอย่างเพียงพอเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันการเกิดปัญหาสุขภาพจากโรคอ้วนในเด็ก ซึ่งในที่สุดจะกลายเป็นปัญหาโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง(NCD)เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งกำลังเป็นภาระด้านสาธารณสุขของประเทศในปัจจุบัน

ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจครั้งนี้จะนำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการมีกิจกรรมทางกายของเด็กและเยาวชนในระดับมหภาค ได้แก่ สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน(สพฐ) กระทรวงศึกษาธิการ กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข รวมถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ทุกหน่วยงานเหล่านี้มีบทบาทโดยตรงต่อการสนับสนุนให้เกิดการขับเคลื่อนกิจกรรมทางกายในระดับ ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีความคาดหวังว่าหน่วย/องค์กรย่อยๆดังกล่าวจะปรับบทบาทของตนเพื่อสร้างโอกาสการมีกิจกรรมทางกายของเด็กและเยาวชนอย่างถูกต้องและเพียงพอ เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจครั้งนี้ครอบคลุมทุกมิติของการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับวิถีชีวิต บริบท และสภาพความเป็นจริงของสังคมที่เด็กและเยาวชนไทยอาศัยอยู่จริงในปัจจุบัน

การนำผลการวิจัยไปใช้ต่อไป

ผลการสำรวจของโครงการนี้จะเป็นฐานข้อมูล ให้แก่สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งยินดีร่วมเป็นภาคียุทธศาสตร์ (Strategic partner) กับ สสส.ในกระบวนการดำเนินการสำรวจและนำข้อมูลไปใช้ในการออกแบบหลักสูตรการสอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในอนาคตอันใกล้ จากนั้นจึงดำเนินการขับเคลื่อนผลักดันยุทธศาสตร์กิจกรรมทางกายสำหรับเด็กและเยาวชนไทยโดยความร่วมมือกับองค์กรภาครัฐอื่นในระดับประเทศ และองค์กรระดับสากล เพื่อให้ยุทธศาสตร์การมีกิจกรรมทางกายอย่างเพียงพอสำหรับเด็กและเยาวชนเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยหวังให้เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสเจริญเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ที่สามารถทำหน้าที่ในการพัฒนาตนเองและสังคมได้อย่างเต็มศักยภาพต่อไป

